

STRATEGISK PLAN FOR LANDSLAGET FOR LOKALHISTORIE 2007-2011

(Godkjent av landsmøtet 2007)

1. SITUASJONSANALYSE

ET SAMFUNN I ENDRING

Sett i dagens perspektiv lever vi i et samfunn i stadig endring. Teknologi, samfunnsformer og normer - alt er under forvandlingens lov. Urbaniseringsprosessen går videre, og det er ikke lenger så enkelt som før å trekke skarpe grenser mellom by og land, verken i fysisk forstand eller i levemåter. Menneskene er heller ikke lenger så bofaste som før, de flytter både over landegrensene og innenfor landets grenser. Enkelte snakker om at en "globalisering" finner sted og at tilknytningen til lokalsamfunnet og stedet ikke lenger betyr så mye som før for det enkelte menneske.

HVORFOR LOKALHISTORIE?

Trass i disse utviklingstendensene, står vi overfor det paradoks at interessen for lokalhistorien aldri har stått sterkere. Det er mange grunner til at oppmerksomheten omkring slekts-, grende-, bygde-, by- eller bydelshistorie har økt. Mange er på jakt etter sine røtter, og innflyttere søker forankring i nye lokalsamfunn. Andre finner verdi i å studere spesielle kulturytringer som for eks. båtbygging i kystkulturen, veteranbiler eller annet. Bildet er med andre ord preget av mangfold. Generelt søker vi kanskje motvekt i den lokale kulturen mot de internasjonale strømningene som skyller inn over oss?

DEN LOKALHISTORISKE BEVEGELSEN

Den sterke interessen for lokalhistorie kommer bl.a. til uttrykk gjennom veksten i antallet av foreninger som arbeider innen dette feltet. En regner med at det i dag finnes ca. 620 lokalhistoriske lag i Norge som til sammen har ca. 100.000 medlemmer (det finnes ca. 60 kommuner uten et historielag). Samtidig kommer det ut en flora av lokalhistoriske skrifter og årbøker.

Landslaget for lokalhistorie er hovedorganisasjonen for historielagsbevegelsen i Norge. Formålet er å øke interessen for lokalhistorie og kulturvern. Laget har eksistert siden 1920, først som et generelt koordinerende organ. Fra 1983 ble det omorganisert til en reell paraplyorganisasjon med styrerepresentasjon fra lokallagene valgt gjennom fylkesledd.

Landslaget har imidlertid ingen sterk organisasjon, verken på fylkes- eller landsbasis. Det har i dag ca. 415 innmeldte lag med ca. 82.000 medlemmer, og et budsjett på ca. 1.200.000 kroner. Økonomien må sies å være svak sett i relasjon til antall medlemmer og lag. Det er nok en forklaring på at hjelpeapparatet er så vidt beskjedent med bare en halv stilling i sekretariatet, kombinert med en halv stilling som redaksjonssekretær for tidsskriftet Heimen. I tillegg er det etablert en halv stilling for å styrke sekretariatet.

2. MÅL

EN LEDENDE ORGANISASJON I LOKALHISTORIEARBEIDET

Landslaget for lokalhistorie har som mål å arbeide for å øke interessen for lokalhistorie landet over. Arbeidet skal i første rekke skje ved å støtte de lokale lagene i deres arbeid. Landslaget er den eneste organisasjonen som har lokalhistorien som sitt primære arbeidsområde og som samtidig er en frivillig organisasjon som favner bredt og er åpen for både profesjonelle og amatører.

3. ARBEIDSOPPGAVER

For å nå målet er følgende konkrete arbeidsoppgaver formulert:

- Være talerør for lokallagene overfor myndighetene.
- Styrke samarbeidet med lokallagene.
- Landslagets håndbok i lokalhistorisk arbeid (fra 1999) skal være det sentrale arbeidsdokumentet og gi inspirasjon til arbeidet i lokallagene. Revisjoner legges ut på Landslagets hjemmesider.
- Utarbeide en handlingsplan for norsk lokalhistorie.
- Utarbeide rekrutterings-/vervemateriell for lokallagene og særlig rettet mot spesielle målgrupper (bl.a. den yngre del av befolkningen). Dette kan eventuelt være i form av ideskisser eller grunnlagsmaterieell for brosjyrer og annet materieell. En strategi for markedsføring utarbeides.
- Intensivere kursvirksomheten overfor lokallagene, i samarbeid med fylkes-/ distriktsleddene og med Folkekulturforbundet.
- Utarbeide et publiseringsprogram.
- Vurdere stoffutvalg og utgivelsehyppigheten i Heimen og Lokalhistorisk magasin.
- Utvikle Lokalhistorisk magasin i samarbeid med Norsk lokalhistorisk institutt.
- Intensivere Landslagets informasjonsvirksomhet utad med:
 - egne pressemeldinger (et medieoppslag 2 ganger pr. år)
 - økt satsing på Internett
- Markere Landslaget og dets medlemmer som høringsinstans i relevante saker.
- Fremme samarbeidet mellom profesjonelle faginstitusjoner og amatører.
- Tilrettelegge materiale for lokalhistorisk forskning.

4. ORGANISASJONEN

TALERØR OVERFOR MYNDIGHETER

Det sies ofte at de som interesserer seg for lokalhistorie, har nok med lokalsamfunnet og ikke er særlig interessert i hva som foregår i fylket eller på landsplan. Dette er en uheldig holdning, og det er mange gode argumenter for at Landslaget må styrke sin organisasjon på distrikts-/ fylkes- og riksnivå.

Om ikke aktiviteten på grasrotplan er så stor i mange foreninger etter en idealtypisk modell, så lever vi i et samfunn med korporative trekk. Staten fordeler økonomisk støtte til kulturen og kulturorganisasjonene. Skal en få sin rettmessige andel av disse midlene, må interessene samordnes, en må med andre ord ha en sterk organisasjon i ryggen. Det samme er tilfelle i hørings saker. Også lokalhistoriske interesser berøres av mange offentlige inngrep og vedtak.

STYRKE SAMARBEIDET MED LAGENE PÅ LOKAL- OG FYLKESPLAN

Mange oppgaver lar seg best løse i fellesskap, enten på landsplan eller regionalt. Det finnes nok mange institusjoner som tilbyr opplæring i lokalhistorie. Landslaget kjenner imidlertid hvor skoen trykker for lokalhistorikerne på amatørnivå, og en sterk organisasjon vil ha muligheter til å tilby medlemmene informasjon, opplæring, kurs og seminarer som er tilpasset deres ulike behov.

Også på mellom- og fylkesnivå er det nødvendig å styrke organisasjonen. De samme argumenter som gjelder for forholdet mellom staten og hovedorganisasjonen, gjelder også distrikts-/fylkesorganisasjonen og fylkeskommunen. Alt dette taler for at Landslaget som organisasjon må styrkes både på distrikts-/fylkes- og landsplan, herunder tildeling av flere oppgaver til distrikts-/fylkeslagene.

Det settes opp følgende målsettinger på de ulike organisasjonsnivå:

LOKALNIVÅ

- etablere minst 1 historielag/kulturvernorganisasjon i hver kommune innen 2011.
- 500 historielag i Landslaget innen 2011.

FYLKESNIVÅ

- organisere regionale lag som dekker hele landet innen år 2011.

SENTRALT

- Landslaget skal ha 2 heltidsansatte innen 2011.
- Kontakten mellom fylkene/distriktene skal styrkes ved at det en gang i året skal avholdes konferanse for fylkes-/distriktslagene.
- Styret gis muligheter til å møtes 4 ganger årlig.

5. ØKONOMI

- Medlemslagene stimuleres til å kartlegge og utnytte tilskuddsmuligheter lokalt og på fylkesnivå (prosjektmidler, tilskudd til seminarer, publikasjoner etc.).
- Det arbeides med å skaffe en hovedsponsor for lokalhistoriearbeidet.

6. SAMARBEIDSRELASJONER

- Landslaget (LLH) arbeider for å utbygge samarbeidet med andre kulturvernorganisasjoner. Dette kan skje gjennom Norges kulturvernforbund, og som en "tung" kulturvernorganisasjon må LLH arbeide for å opprettholde sin innflytelse i Norges kulturvernforbund.
- Norsk lokalhistorisk institutt (NLI) er og må fortsatt være en sentral samarbeidspartner for LLH. I hovedsak tar NLI seg av den vitenskapelige delen av det lokalhistoriske arbeidet, mens LLH retter sin virksomhet mot lokalhistorielagene. Samarbeid om seminarer, publikasjoner og dokumentasjonsbaser styrkes. En samarbeidsavtale fra 1973 fornyes.
- Samarbeidet med Fortidsminneforeningen utvikles i tråd med den inngåtte intensjonsavtalen.
- LLH må fortsatt samarbeide med Landslaget for lokal- og privatarkiv. Det kan for eks. være samarbeid om å arrangere kurs/seminar og i enkeltsaker som å gjøre arkivene mer tilgjengelige for lokalhistorikere.
- Samarbeidet med Landslaget for lokalhistorie i skolen må styrkes, men LLH må også stimulere sine lokallag direkte for å styrke lokalhistoriens plass i skolen.
- Mange historielag er kombinerte museums- og historielag, og Landslaget må pleie kontakten med den naturlige samarbeidspartner, ABM-utvikling.
- Kontakter ut over landets grenser styrkes, på nordisk plan enten gjennom Norges kulturvernforbund eller via direkte kontakt.
- Kartlegge og søke kontakt med lokalhistoriske organisasjoner i land utenfor Norden.